

Joint EU/CoE Project
Strategic Development of Higher Education and Qualification Standards

Minimalni elementi standarda kvalifikacije *(The minimal elements of qualifications standard)*

1. OSNOVNE KARAKTERISTIKE *(Basic characteristics)*

1.1 Naziv(i) kvalifikacije (generički dio + specifični dio) *(Name-s: generic + subject specific)*

UNMO	SVEMO	UNTZ	UNBL	Graz
Profesor engleskog jezika i književnosti	<i>Baccalaureus/provostupnik-prvostupnica engleskoga jezika i književnosti</i>	Bachelor engleskog jezika i književnosti	Profesor engleskog jezika i književnosti	Bachelor anglistika/amerikanistika Bachelor of art

1.2 Minimalni volumen *(Minimal volume)*

UNMO	SVEMO	UNTZ	UNBL	Graz
240 ECTS	180 ECTS	240 ECTS	240 ECTS	180 ECTS 110 obaveznih 30 izborni iz struke 40 izbornih (slobodnih)

1.3 Razina / nivo *(Level)*

UNMO	SVEMO	UNTZ	UNBL	Graz
6	6	6	6	

1.4 Uvjeti / načini pristupanja *(Entry routes)*

UNMO	SVEMO	UNTZ	UNBL
Četvorogodišnja srednja škola	Četvorogodišnja srednja škola i položen razredbeni ispit. V. razina	Završena srednja škola u četverogodišnjem trajanju u BiH, kao i završena srednja škola izvan BiH (nostrificirana stečena svjedodžba), te položen prijemni ispit.	Uslovi za upis na studijski program prvog ciklusa engleskog jezika i književnosti su opšti i posebni. Opšti uslovi su završena srednja škola. Vrednuje se i rangira prosječna ocjena školskog uspjeha. Posebni uslovi utvrđuju se na kvalifikacionom ispitu koji se sastoji iz dva dijela: a) provjera znanja iz engleskog jezika, b) provjera znanja iz srpskog jezika.

2. KOMPETENCIJE / ISHODI UČENJA *(Competencies / learning outcomes)*

2.1 Popis kompetencija na nivou kvalifikacije *(Competences at the level of qualification)*

UNMO	SVEMO	UNTZ	UNBL
Po završetku I ciklusa studija, student će moći: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vladati vještinama engleskog jezika na nivou B2 CEF skale (Vantage – napredni nivo) kad su u pitanju četiri osnovne vještine (razumijevanje, čitanje, pisanje, govor) ○ Vladati vještinom 	Opće kompetencije: <ul style="list-style-type: none"> - prepoznavanje, opisivanje i analiziranje problema te smišljanje različitih strategija za njihovo rješavanje - povezani prijenos informacija, ideja, argumenata, u govorenom i pisanom jeziku, s obzirom na ciljanu publiku. - prikupljanje, obrada i kritička procjena informacija iz različitih novinskih, audiovizualnih i elektroničkih izvora - uporaba IT tehnologije kao načina 	. posjeduje jezične vještine na engleskom jeziku primjerene akademskom nivou pismene i usmene komunikacije; 2. posjeduje široko znanje iz temeljnih lingvističkih disciplina (fonologija, morfosintaksa, sintaksa i semantika) na temelju analize engleskog jezika; 3. posjeduje sposobnosti nezavisnog kritičkog	Ishodi procesa učenja: <ol style="list-style-type: none"> 1. Usvojenost osnovnih lingvističkih, književnoteorijskih, stručno-metodičkih, metodoloških i didaktičkih saznanja važnih za kompetentno planiranje, izvođenje i vrednovanje nastave engleskog jezika. 2. Obučenosť za primjenu postojećih inovacija i savremene obrazovne

<p>prevođenja (pismenog), na nivou prepoznavanja vrsta pismenog prevođenja te sposobnošću uočavanja i prevazilaženja najčešćih zamki prevođenja te mogućnošću samostalnog prevođenja tekstova na ciljnom nivou jezične upotrebe</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Posjedovati metodička i pedagoška znanja, vještine i stavove potrebne za rad u osnovnoj i srednjoj školi na nastavi engleskog jezika ○ Služiti se tehničkim pomagalicama kao što su kompjuterski programi potrebni za obradu teksta, prezentacije, ali i tipična metodička sredstav poput <i>pametne table</i> koju Odsjek posjeduje ○ Komunicirati i biti sposobni za timski rad ali i individualno istraživanje jezičnih i metodičkih problema. 	<p>komuniciranja i kao pomoći pri učenju</p> <ul style="list-style-type: none"> - odgovornost pri radu s drugima i sposobnost timskog rada. <p>Posebne kompetencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznavanje engleskog jezika na razini C1; - poznavanje struktura, registra i zasebnih varijanti engleskoga jezika; - elementarno poznavanje nekih stručnih jezika (opći poslovni jezik, gospodarstvo, pravo, reklamiranje i mediji, prirodne i tehničke znanosti); - uporaba lingvističkih principa u analizi engleskoga jezika; - temeljno poznavanje književnosti engleskog govornog područja; - sposobnost kritičke procjene, kroz različite metodologije, jednog ili više aspekata književnosti, kulture, lingvističkog konteksta, povijesti, politike, zemljopisa i društveno-ekonomskih struktura društva zemlje ili zemalja engleskog govornog područja. 	<p>mišljenja, te znanja korpusa anglo-američke književnosti i kritičkih teorija i kulture zemalja engleskog govornog područja;</p> <p>4. posjeduje znanja i prakse iz pedagoških disciplina kao što su pedagogija, psihologija i metodika nastave engleskog jezika;</p> <p>5. posjeduje napredna prevodilačka znanja i vještine.</p>	<p>tehnologije u nastavi engleskog jezika, gdje težište treba da bude na jezičkoj kompetenciji, pošto to predstavlja suštinu ovog studija, ali i na buđenju interesovanja za englesku književnost kao dio korpusa svjetske književnosti;</p> <p>3. Pripremljenost studenata za analiziranje prednosti i nedostataka savremenog vaspitno-obrazovnog rada radi razvijanja i unapređivanja nastavnih i vannastavnih aktivnosti u nastavi engleskog jezika, čime se stiče kompetencija za validnu primjenu stečenih znanja i iskustava, kao i sposobnost primjene specijalizovanih znanja na rješavanje profesionalnih problema</p>
---	--	--	---

2.1 Ishodi učenja (Learning outcomes)

(organizirani u Skupove ishoda učenja i druge grupe/module, gdje Skupovi imaju dodatne informacije, npr. ECTS) (organised in Units and other groups /modules, where Units have additional information, e.g. ECTS)

UNMO	SVEMO	UNTZ	UNBL	Graz
<p>Po završetku I ciklusa studija, student će moći:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vladati vještinama engleskog jezika na nivou B2 CEF skale (Vantage – napredni nivo) kad su u pitanju četiri osnovne vještine (razumijevanje, čitanje, pisanje, govor)- Vladati vještinom prevođenja (pismenog), na nivou prepoznavanja vrsta pismenog prevođenja te sposobnošću uočavanja i prevazilaženja najčešćih zamki prevođenja te mogućnošću samostalnog prevođenja tekstova na ciljnom nivou jezične upotrebe- Posjedovati metodička i pedagoška znanja, vještine i stavove potrebne za rad u osnovnoj i srednjoj školi na nastavi engleskog jezika- Služiti se tehničkim pomagalima kao što su kompjuterski programi potrebni za obradu teksta, prezentacije, ali i tipična metodička sredstava poput <i>pametne table</i> koju Odsjek posjeduje- Komunicirati i biti sposobni za timski rad ali i individualno istraživanje jezičnih i metodičkih	<p>Nakon završenog preddiplomskog studija studenti će moći/znati:</p> <ul style="list-style-type: none">- definirati i protumačiti osnovne lingvističke pojmove po pojedinim disciplinama, od fonetike i fonologije, preko morfologije, sintakse, semantike do sociolingvistike engleskoga jezika;- interpretirati i jezično analizirati tekstove na različitim (gore navedenim) lingvističkim razinama;- kritički analizirati temeljne aspekte jezične uporabe i usporediti s materinjim i drugim stranim jezicima;- samostalno pisati kraće ili duže tekstove, poput poslovnih dokumenata (CV, zamolbe isl, do osvrta, eseja itd.)- raditi u skupini na istraživanju određenih tema ovisno o kolegijima, te znati prezentirati rezultate tih istraživanja;- prepoznati, opisati i analizirati književna djela iz različitih razdoblja britanske i američke književnosti;	-	-	<p>Generički obrazovni ciljevi:</p> <ul style="list-style-type: none">-sposobnost za otvoreno i kritičko sučeljavanje sa društvenim i kulturnim okolinom-kompetencije u razmjenjavanju teksta (u različitim medijama-multimedijalna kompetentnost)-sposobnost za samostalno produkciju/izražava usmenog i pismenog i svakog drugog inetmedijalnog teksta uz korištenje ICT-poznavanje kulture (posebno jezika, literature, istorije prethodne epohe u odnosu na svaremenu kulturu)-sposobnosti i znanja u smislu dijaloga sa drugim kulturama (interkulturalne kompetencije)-znanstvena znanja i metode, problematizacija i sposobnost u vođenju

<p>problema.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati i definirati osnovne pojmove iz književne kritike, te usporediti različite vrste književnih tekstova. - napisati završni rad. 			<p>znanstvenog rada i projekata</p> <p>Specifični:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sposobnost za diferenciranje vladanja jezikom - sposobnost procjene znanja jezika (vlastitog nivoa) - uzimanje u obzir zahtjeva budućeg profesionalnog profila - lingvistika (osnovno znanje engleskog jezika, osnovno znanje historije engleskog jezika i znanje nacionalne regionalne, socijalne i funkcionalne varijante engleskog jezika)
------------------	---	--	--	---

Npr.:

Baze podataka, minimum 5 ECTS

- opisati i objasniti osnovne termine, tehnologije i principe organizacije realcionih baza podataka,
- modelovati baze podataka na konceptualnom nivou, te izvršiti transformaciju konceptualnog u relacioni model,
- specificovati šemu konkretne relacione baze podataka u SQL programskom jeziku,
- specificovati konstrukcije za rad sa podacima u relacionoj bazi u relacionoj algebri, relacionom računu i SQL-u,
- raditi sa konkretnim DBMS sistemom (MySQL) i alatima za modelovanje (ERWin),
- optimizovati organizacije relacione baze podataka kroz proces normalizacije.

3. RELEVANTNOST *(Relevance)*

3.1 Tržište rada *(Labour market)*

UNMO	SVEMO	UNTZ	UNBL	Graz
------	-------	------	------	------

<p>Zapošljivost i prenosive vještine</p> <p>Osim specifičnih jezičnih i lingvističkih kompetencija, te onih književnih, treba naglasiti da studiranje jezika uvijek osigurava i komunikacijske i sociolingvističke kompetencije zbog same prirode jezika kao komunikacijskog sredstva. Engleski jezik, nadalje, sam po sebi omogućava i jače informatičke kompetencije zbog sprege ovog jezika sa informacijskim tehnologijama.</p> <p>U studiju se prenosive vještine nude u sklopu posebnih predmeta (Informatika, Korespondencija, Metodologija izrade diplomskog rada) u sklopu koji student uči kako da ispravno komunicira pismeno na engleskom ali i maternjem jeziku, da koristi mogućnosti informacijskih tehnologija, te razvija analitičko mišljenje u cilju samostalnog istraživanja problema. Nadalje, metode izvođenja nastave i ocjenjivanja u sklopu drugih predmeta omogućavaju razvoj komunikacijskih vještina, prezentiranja, individualnog i timskog rada, te vođenja konstruktivnih diskusija i analiza.</p> <p>Sve ove vještine omogućavaju lakše uklapanje u bilo koju radnu sredinu u kojoj se student može naći.</p> <p>Tokom četvrte godine studenti su obavezni da drže dopunske časove engleskog jezika u partnerskoj školi, u sklopu koje grupno rade metodičko istraživanje koje prezentiraju na kraju četvrte godine.</p> <p>Tokom te prakse, svaka grupa studenata ima jedan razred s kojim održava jedan čas sedmično tokom semestra, a to uključuje redovne pripreme za čas, samostalni rad s djecom osnovnoškolskog uzrasta, potrebu samostalnog odlučivanja i reagovanja u različitim nastavnim situacijama, analitičko posmatranje vlastite nastave i razreda u kojem rade u cilju definisanja problema kojim će se baviti u istraživanju, provođenje vlastitog istraživanja o nekom metodičkom problemu, te konačno njegovo predstavljanje na času pred kolegama i diskusija o obrađenoj temi. Ovakva praksa pruža studentima osjećaj realnog iskustva buduće profesije i dodatne praktične kompetencije</p>	<p>Svršeni prvostupnici/prvostupnice engleskog jezika i književnosti raspolagat će znanjima i sposobnostima koje im omogućuju upisivanje diplomskog studija anglistike ili pak uključivanje u razna područja rada, npr. rad u izdavaštvu i knjižarstvu, u medijima, državnoj upravi, u javnim i privatnim ustanovama kulture, politike i kulturnog posredovanja, na poslovima propagande, marketinga, <i>public relations</i>, te raznih slobodnih profesija (npr. publicisti, pisci isl.)</p>	<p>Osposobljen za rad u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, te javnim, kulturnim, vladinim i nevladinim organizacijama, turističkim organizacijama i sličnim institucijama koje traže odgovarajući nivo poznavanja engleskog jezika.</p>	<p>-</p>	<p>Menadžer u klaturi, menadžer u komunikaciji, u oglašavanju, korporativna komunikacija, u informacijskim i znanstvenim institucijama, te upravljačkom menadžmentu: izdavaštvo, bibliotekarstvo, filmska arhiva, u obrazovanju i osposobljavanju odraslih i upravljanjem kao i u medijumima i privredi.</p>
--	--	--	----------	--

3.2 Nastavak obrazovanja / prohodnost *(Further education / progression)*

UNMO	SVEMO	UNTZ	UNBL
<i>II ciklus humansitičke nauke</i>	<i>Nastavak obrazovanja na diplomskom studiju anglistike ili srodnim studijima.</i>	Nakon završenog prvog ciklusa, student/ica se može upisati na drugi ciklus studija.	<i>II ciklus humansitičke nauke – nije definisano samim dokumentom</i>

3.3 Druge potrebe *(Other needs)*

?

4. OSIGURAVANJE KVALITETE *(Quality Assurance)*

4.1 Članovi radne grupe *(Working group members)*

UNMO	SVEMO	UNTZ	UNBL	UNSA
<i>Edina Špago Ćumurija Samra Međedović (kvalifikacija Bachelor fizike u obrazovanju)</i>	<i>Ivan Madžar (kvalifikacija Bachelor fizike u obrazovanju) Marijana Sivrić</i>	<i>Meliha Bijedić i Alma Dizdarević (Kvalifikacija Bachelor specijalne edukacije i rehabilitacije) Selma Porobić</i>	<i>Draženko Jorgić Svetlana Mitić</i>	<i>Vanes Mešić (kvalifikacija Bachelor fizike u obrazovanju)</i>

Dodatne upute:

- Potražite primjere studijskih programa za stjecanje sličnih kvalifikacija na stranim relevantnim univerzitetima, ili druge relevantne dokumente (Tuning, Subject benchmark statements, ...)

Radna grupa je pronašla nekoliko uporedivih programa koji nude program engleskog jezika i književnosti (ili anglistiku u najširem smislu riječi) na prvom ciklusu. To su studijski programi Univerziteta u Osijeku, Univerziteta Burch u BiH, Internacionalnog univerziteta Sarajevo, te Univerziteta u Grazu. Svi ovi studijski programi su povezani sa međunarodnom obrazovnom praksom, tj. nisu bazirani na obrazovnom sistemu u BiH (Burch i IUS koji djeluju u BiH su zapravo originalno iz turskog, tj. britanskog obrazovnog sistema)

- Kritički usporedite svoje ishode učenja s ishodima učenja u gore navedenim relevantnim programima i pronađenim dokumentima, i po potrebi dopunite/izmijenite svoje ishode učenja.

Studijski programi na univerzitetima iz Radne grupe razlikuju se u odnosu na navedene studijske programe u slijedećem:

- Metodичke i pedagoške kompetencije se uglavnom ne mogu naći u prvom ciklusu, odnosno prvi ciklus u Hrvatskoj i međunarodnim univerzitetima u BiH traje maksimalno tri godine (ponegdje se nude i dvogodišnji programi engleskog jezika). Univerziteti koji učestvuju u radu naše Radne grupe su uglavnom bazirani kao četverogodišnji (koji nude metodičke kompetencije) te trogodišnji (UNSA i SVEMO) koji ne nude metodičke kompetencije u prvom ciklusu.
 - Univerzitet u Grazu, pri Univerzitetu, tj. Odsjeku za engleski jezik nudi skup kurseva koji se bave podučavanjem i učenjem engleskog jezika, a oni se integrišu u druge studijske programe vjerovatno u skladu sa individualnim studijskim programima. U ovom slučaju, zanimljivo je da ovi kursevi vrijede za sve jezičke studijske programe (studenti njemačkog, engleskog, b/h/s, slovenačkog itd. jezika slušaju iste predmete iz ove grupe predmeta)
 - Prijedlog je da se u našem oglednom programu grupišu na sličan način kao u Grazu svi predmeti koji se tiču učenja i podučavanja stranog jezika, stjecanja kulturnih kompetencija i studentske prakse. Zasad, u našim programima postoje samo elementi ovih segmenata programa. (analizirano u prethodnoj radionici)
 - U dokumentima koje smo upoređivali sa našim programima tako su detaljno klasificirana zanimanja kojima se studenti mogu baviti nakon završenog prvog ciklusa (sva nemetodička zanimanja: pravni savjetnik, izdavaštvo, kultura i sl. Opis metodičkih zanimanja potpuno izostaje, jer se i ne nudi na prvom ciklusu.
 - Naši studijski programi su bliski gore pomenutim po širini kompetencija koje nude studentima. Naime, pored ključnih, metodičkih vještina, studentima se nude i prevođenje, književnost ili kultura, najčešće u vidu mogućnosti biranja dodatnih kompetencija putem izbornih predmeta. Također, bitan je i europski tzv. prenosivih vještina koji studentima omogućavaju zapošljavanje u različitim sektorima.
 - Postavlja se pitanje količine tj. broja kompetencija iz oblasti metodike u našim prvim ciklusima i razgraničavanje dva tipa prvih ciklusa, onih metodičkih i onih koji to nisu.
- Navedite probleme koje ste imali u radu te kako ste ih prevladavali (*Write challenges during the work and overcome*)
 - Ključni problem koji se javlja u ovoj Radnoj grupi je pitanje zapošljivosti naših studenata, tj. obim (trajanje) studija potreban za rad u predškolskim ustanovama, osnovnoj i srednjoj školi.
 - Veza upisne politike i uslova sa polaganjem maturalnih ispita nakon završene srednje škole koji se planiraju i već počinju izvoditi u nekim kantonima.
 - Nemogućnost pristupa studijskim programima na engleskom jeziku